

Baš oko toga vremena bio je bizantinski car Vasilije II. zao-
kupljen teškom borbom s Bugarima, od kojih je samo velikim napor-
om obranio klasičnu Grčku. U ovim teškim časovima po carstvo
obratila se Petar Orseolo na Vasilija II. s molbom, da mu predade
u upravu i zaštitu dalmatinske gradove i otoke, ugrožene tobože
zbog građanskoga rata u Hrvatskoj; a car na to i privoli. Međutim
nađe dužd još i u Hrvatskoj saveznika u kivnom Kresimiru Suronji,
a onda započne u ovako povoljnim prilikama rat. Na Spasov dan
(9. maja) ravno godine 1000. ostavi dužd s velikim brodom Vene-
ciju. Otoci Krk, Osor i Rab, a nakon poraza hrvatskoga brodom
nedaleko od Z a d r a gradovi Zadar, Trogir, Spljet i Dubrovnik svečano
dočekaše Petra Orseola, dok su silom zauzeti hrvatski grad Belgrad
te neretljanski otoci Korčula i Lastovo, jer je i inače poimence nam
nepoznati tadanji neretljanski knez došao u pomoć kralju Svetoslavu.
U Trogiru pak dođe duždu u susret Kresimir Suronja, uglavi s njime
savez i prijateljstvo te mu predade kao taoca u znak, da iskreno
misli, sina S t j e p a n a. Dalja sudbina poraženoga i izdanoga kralja
Svetoslava nije poznata; da li je s krunom izgubio i život, ne znamo,
no nije nemoguće, da je negdje u progonstvu završio svoje dane.

Kresimir III. (1000—1030) i **Gojislav** (1000—1019). Sada se
uspe na hrvatski prijesto **Kresimir III.** (1000. do poslije 1030.) uzevši
za suvladara najmlađega brata **Gojislava** (1000. do poslije 1019.), a
to znači, da je kralj Kresimir III. uistinu i proveo ono načelo, za
koje se podigao na brata Svetoslava. Kresimir III., razumije se, od-
reče se kao saveznik dužddev „uobičajena danka“, a Petar Orseolo
vodeći sobom mladoga Stjepana Kresimirovića vratio se u slavlju u
Veneciju, uzevši naslov vladara Dalmacije (dux Dalmatiae). Ovim
nesrećnim ratom bješe zadan najteži udarac hr-
vatskomu kraljevstvu, jer njime prestade mnogo-
godišnja moć hrvatska na Jadranskom moru i začu-
dugotrajna borba s Venecijom za Dalmaciju.

Kralj Kresimir III. podržavao je u prvi kraj dobre odnose s Ve-
necijom, a nesumnjivo i s bizantinskim carstvom, pače dužd Petar
Orseolo udao je (prije 1008.) kćer svoju Hicelu za njegova sina Stje-
pana, koji je svoju odgoju dobio na duždovu dvoru. Kako se nešto
docije (oko 1011.) oženio dužddev sin i nasljednik O t o n sestrom
prvoga ugarskoga kralja sv. Stjepana, nastupiše tako još i prve rod-
binske sveze između hrvatske kraljevske kuće i ugarskih Arpadovića.